

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Рівненської області щодо їх ділових очікувань*

IV квартал 2019 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Рівненської області в IV кварталі 2019 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Рівненської області в IV кварталі 2019 року свідчать про високі очікування респондентів щодо економічного зростання в Україні та розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозується уповільнення інфляції та низький рівень девальвації національної валюти.

У наступні 12 місяців керівники підприємств очікують:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг:** баланс відповідей – 33.3% (у III кварталі 2019 року – 38.5%) (графік 1), у цілому по Україні – 21.9%;
- **уповільнення зростання цін на споживчі товари та послуги:** 61.5% респондентів очікують інфляцію до 7.5% (у попередньому опитуванні – 46.2%), у цілому по Україні – 53.8%. **Головним чинником інфляції** респонденти називають витрати на виробництво (графік 2);
- **помірну девальвацію національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 30.8% респондентів (у попередньому кварталі – 38.5%), у цілому по Україні – 70.7%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – 15.4% (у III кварталі 2019 року – 16.7%) (таблиця), у цілому по Україні – 18.6%;
- **уповільнення зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 15.4% (у попередньому опитуванні – 30.8%), у тому числі обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку: баланс відповідей – 20.0% (у III кварталі 2019 року – 25.0%). У цілому по Україні – 23.5% та 20.6% відповідно;
- **зменшення обсягу інвестиційних видатків** на виконання будівельних робіт: баланс відповідей – «мінус» 9.1% (у попередньому кварталі – 41.7%). Видатки на машини, обладнання та інвентар залишаться без змін: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 30.8%). У цілому по Україні очікується зростання інвестиційних видатків: баланси відповідей – 4.7% і 14.7% відповідно;
- **незмінну кількість працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 15.4%) (графік 4). У цілому по Україні прогнозується скорочення кількості працівників: баланс відповідей – «мінус» 1.6%;
- **прискорення зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства:** баланси відповідей – 71.4% та 50.0% відповідно (у III кварталі 2019 року – 46.2% та 30.8% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть ціни на енергоносії. Високо оцінено також вплив курсу гривні до іноземних валют, цін на сировину та матеріали, вартості трудових ресурсів (графік 7);
- **уповільнення зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 36.4% та 57.1% відповідно (у III кварталі 2019 року – 53.8% та 69.2% відповідно).

Спроможність підприємств нарощувати виробництво найбільше обмежують занадто високі ціни на енергоносії, брак кваліфікованих працівників та недостатній попит (вплив цього фактора значно посилюється порівняно з попереднім кварталом) (графік 5).

Послабились очікування щодо зростання потреби підприємств у позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам виключно в національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, не змінилися (графік 9). Високі ставки за кредитами – основний стримуючий фактор залучення кредитних ресурсів (графік 10).

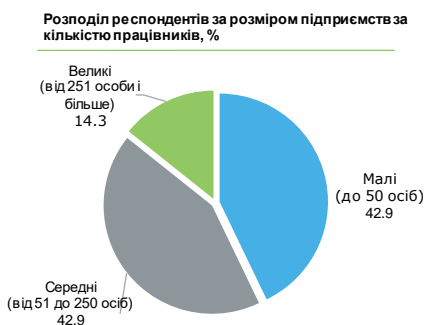
Усі респонденти зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій із коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 96.4%).

Довідково:

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

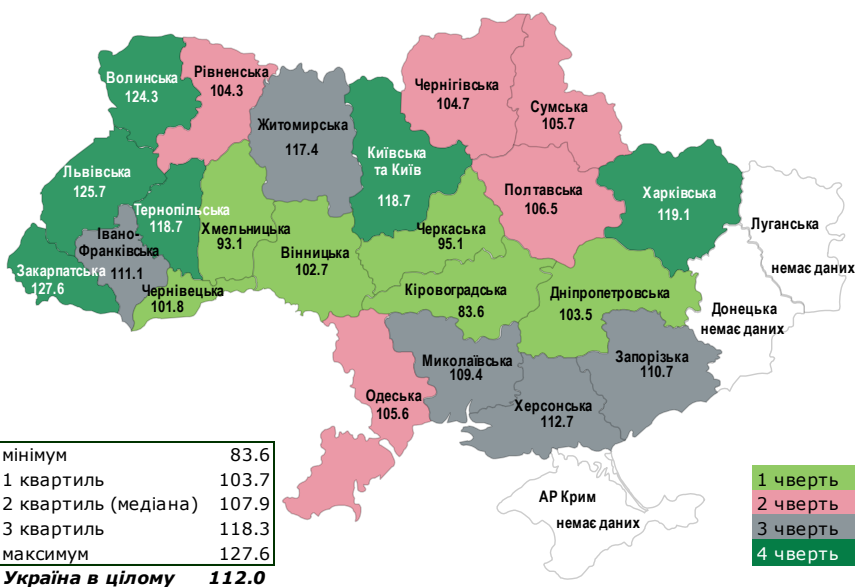
- **поточний фінансово-економічний стан добрий:** баланс відповідей – 33.3% (одні з найвищих оцінок серед регіонів) (у III кварталі 2019 року – 38.5%), у цілому по Україні – 6.1%;
- **зберігається нормальний рівень залишків готової продукції власного виробництва:** баланс відповідей, як і в попередньому кварталі, – 0.0%;
- **ресурси вільних виробничих потужностей значно зросли:** баланс відповідей – 41.7% (у попередньому кварталі – 0.0%). Підприємства сільського господарства працюють на межі виробничих потужностей.

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 05–30 листопада 2019 року;
- опитано всього – 14 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як сільське господарство.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Рівненської області щодо їх ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	IV кв. 2018 р.	I кв. 2019 р.	II кв. 2019 р.	III кв. 2019 р.	IV кв. 2019 р.
фінансово-економічного стану	0.0	36.4	15.4	16.7	15.4
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	6.3	21.4	0.0	30.8	15.4
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	21.4	27.3	36.4	41.7	-9.1
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	28.6	30.8	33.3	30.8	0.0
кількості працівників	-6.7	-14.3	-15.4	15.4	0.0

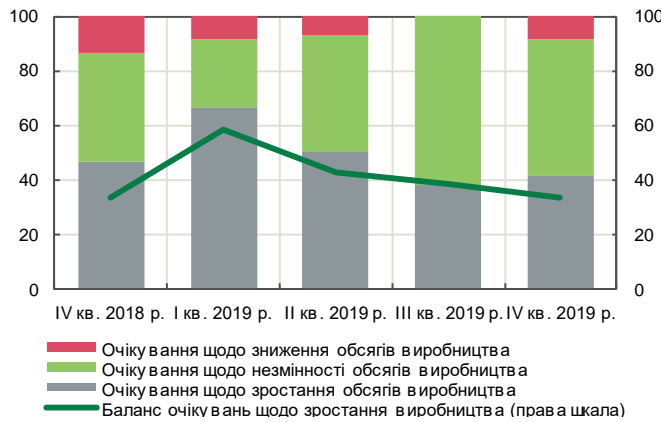
¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

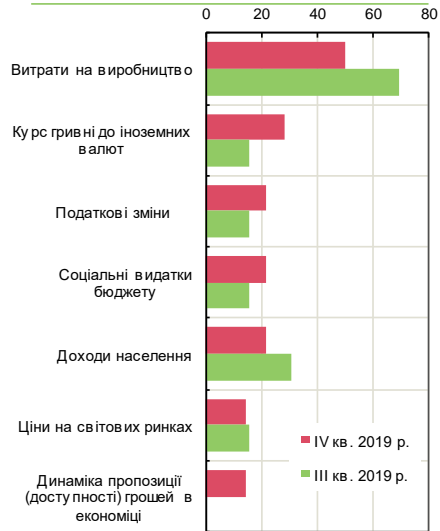
Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

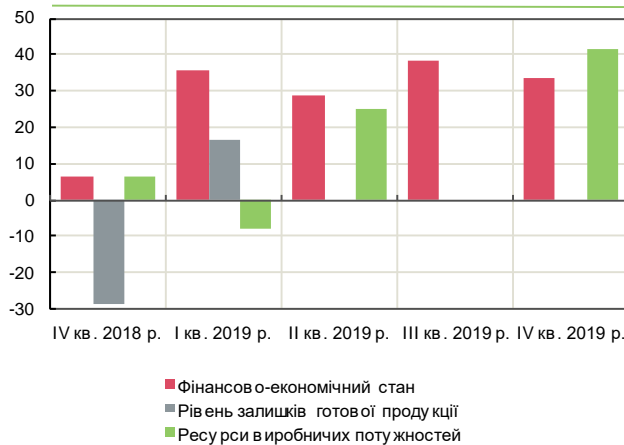
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

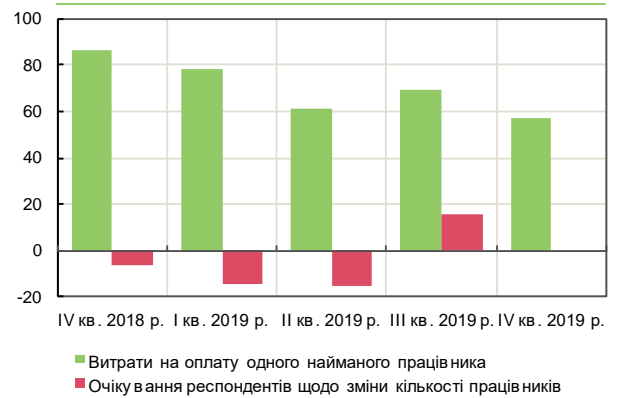
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

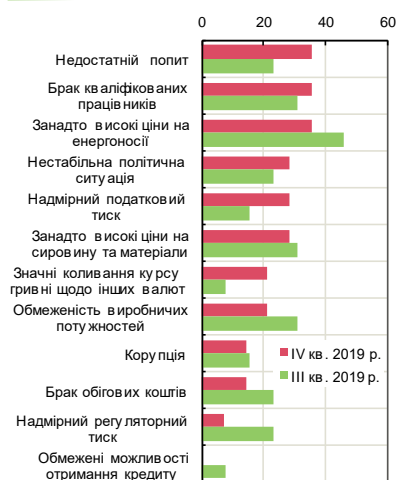
Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

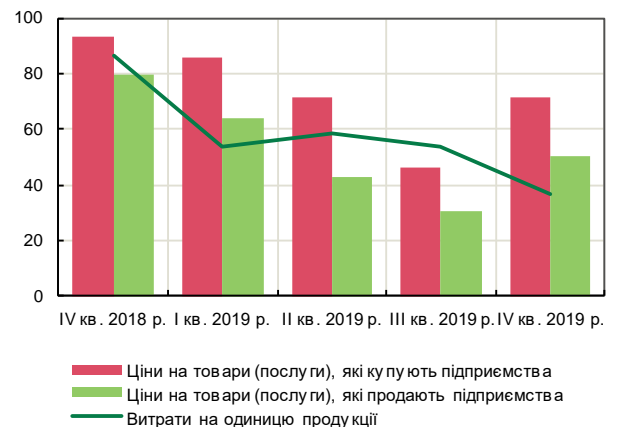
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

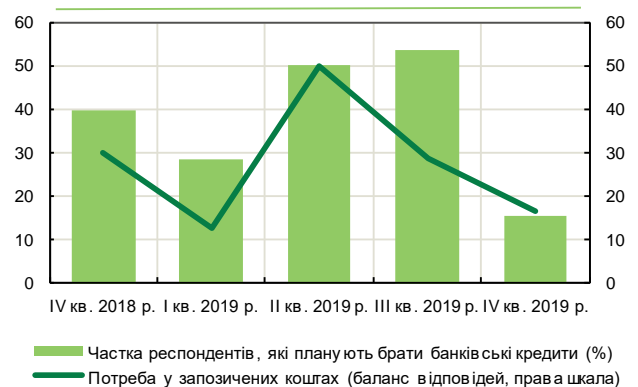
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

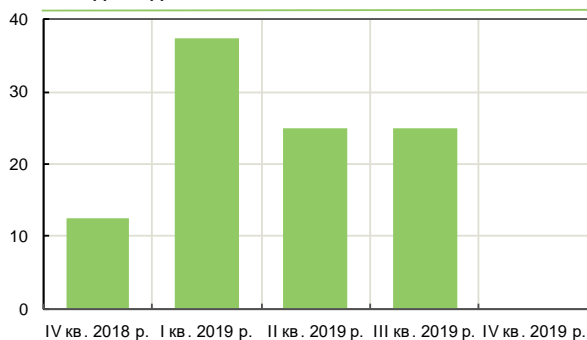
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

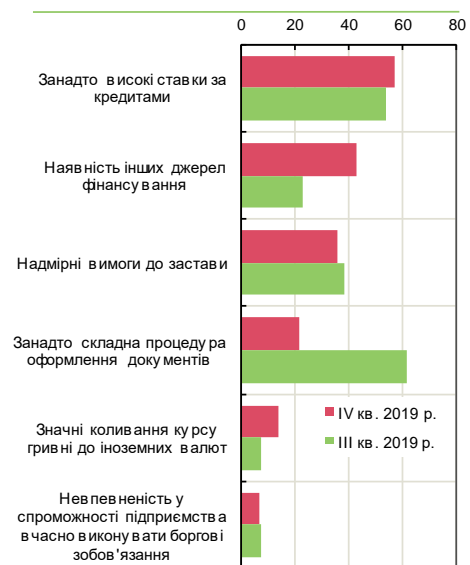
Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

Основні показники соціально-економічного розвитку Рівненської області в 2014 – 2019 рр.

відсотків до відповідного періоду попереднього року, якщо не зазначено інше

№ з/п	Показник	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.														
							січень	січень - лютий	січень - березень	січень - квітень	січень - травень	січень - червень	січень - липень	січень - серпень	січень - вересень	січень - жовтень	січень - листопад				
1	Індекси фізичного обсягу валового регіонального продукту (у цінах попереднього року, у відсотках)	102,6	93,4	100,3	103,5	100,6 ²	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
2	Індекси промислової продукції	103,7	100,3	98,1	109,3	95,6	122,8	117,3	120,3	122,4	121,2	116,8	116,9	112,7	109,4	106,9	106,0	106,0	106,0	106,0	
3	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	94,9	71,7	106,1	127,9	95,3	68,9	82,0	89,2	94,1	96,4	101,1	107,9	108,2	108,0	108,8	108,1	108,1	108,1	108,1	
4	Переробна промисловість	97,5	101,0	103,0	106,2	101,5	98,1	97,9	104,1	106,5	105,5	102,8	103,5	103,2	103,4	103,5	103,1	103,1	103,1	103,1	
5	Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	97,2	113,4	106,0	103,7	95,6	94,8	94,3	99,3	102,9	104,0	102,8	102,8	103,1	102,9	103,7	102,6	102,6	102,6	102,6	
6	Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	106,0	102,4	106,8	108,1	82,2	70,2	71,6	74,3	75,0	80,7	86,2	87,3	86,2	88,1	88,4	90,7	90,7	90,7	90,7	
7	Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	100,0	96,2	106,5	104,8	114,7	106,0	110,3	106,0	106,1	105,7	102,4	101,7	100,2	99,4	97,9	97,4	97,4	97,4	97,4	
8	Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
9	Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	100,4	87,5	80,9	78,6	97,8	85,2	100,9	161,4	202,0	211,3	198,5	187,4	182,1	181,4	185,7	183,1	183,1	183,1	183,1	
10	Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	101,0	102,6	105,2	108,7	101,0	101,5	103,8	110,2	108,9	105,5	103,7	105,6	105,4	104,8	104,6	104,0	104,0	104,0	104,0	
11	Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	98,5	91,1	75,7	109,4	96,1	84,2	88,7	100,2	94,1	88,8	83,0	81,6	78,5	78,7	79,3	81,3	81,3	81,3	81,3	
12	Машинобудування, крім ремонту та монтажу машин і устаткування	67,9	91,6	102,7	105,5	105,1	87,5	70,3	77,9	92,1	95,9	91,0	93,7	97,4	103,2	105,7	110,3	110,3	110,3	110,3	
13	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	110,7	102,3	93,2	111,0	90,1	156,2	142,1	141,0	143,1	141,6	134,4	134,0	124,8	116,7	110,5	109,0	109,0	109,0	109,0	
14	Індекс обсягу сільськогосподарського виробництва	105,2	92,8	104,9	105,0	102,5	98,7	98,9	98,5	98,9	98,6	98,2	105,7	100,0	99,0	99,1	99,0	99,0	99,0	99,0	
15	Індекс будівельної продукції	107,1	64,7	83,7	114,4	130,9	64,8	86,0	94,1	88,4	92,6	96,6	98,0	107,7	118,7	122,5	128,5	128,5	128,5	128,5	
16	Вантажооборот	101,3	101,0	106,3	106,6	93,8	98,5	98,4	103,1	106,5	109,7	110,2	110,6	109,5	109,4	109,3	108,5	108,5	108,5	108,5	
17	Пасажиरोоборот	96,8	103,9	99,9	126,3	82,3	100,4	102,7	102,2	102,4	101,6	101,4	100,5	100,9	101,3	100,8	101,0	101,0	101,0	101,0	
18	Індекс фізичного обсягу обороту роздрібною торгівлі (у порівняльних цінах, у відсотках)	99,9	83,7	101,3	102,7	109,3	108,6	107,5	107,5	108,4	110,4	110,7	110,2	110,3	110,5	111,3	111,6	111,6	111,6	111,6	
19	Фінансові результати великих та середніх підприємств до оподаткування (млн грн) ²	-7610,9	-5308,1	118,2	803,2	1087,9	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
20	Індекс капітальних інвестицій	80,7	126,9	91,2	134,6	108,7	...	...	70,1	...	...	94,9	...	...	...	95,6	...	...	...	...	
21	Індекс споживчих цін (порівняно з груднем попереднього року)	127,0	144,9	112,3	115,0	109,3	100,9	101,5	102,3	103,0	103,8	103,3	103,2	103,2	104,0	104,3	104,6	104,6	104,6	104,6	
22	Реальні наявні доходи	91,5	80,9	102,9	112,4	106,2 ²	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
23	Індекс реальної зарплатної плати	93,9	76,7	107,1	119,4	111,6	109,2	109,4	112,6	112,4	111,7	111,0	111,0	110,8	111,0	110,6	110,6	110,6	110,6	110,6	
24	Навантаження на одне вільне робоче місце на кінець періоду (осіб)	20	24	16	12	9	7	6	6	6	4	4	4	3	3	3	4	4	4	4	

¹ Інформація конфіденційна згідно із Законом України "Про державну статистику".

² Попередні дані.

³ Дані наведено без урахування результатів діяльності банків та сільськогосподарських підприємств, які займаються рослинництвом, тваринництвом та змішаним сільським господарством. Інформація по зазначених підприємствах враховується тільки в даних за рік.

Дані за рік включають фінансові результати великих, середніх, малих та мікропідприємств.

Джерело: Державна служба статистики України.

Умовні позначення:

Крапки (...) - відомостей немає.

Тире (-) - подій не було.